

Tillsynsplan för 2016-2019 avseende alkoholservering på restauranger samt folköl, tobak och kontroll läkemedel inom detaljhandeln

Tillsyn av serveringstillstånd

Servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker får ske endast av den som meddelats serveringstillstånd enligt alkohollagen. I kommunens tillsynsansvar ingår förebyggande, yttre och inre tillsyn. Tillsynen utförs av minst två personer från tillsynsmyndigheter (av säkerhetsskäl och för att kunna styrka uppgifter i tillsynsrapporter). På serveringsstället ska råda ordning och nykterhet. Servering ska ske med måttfullhet.

Kommunen ska enligt alkohollagen bedriva tillsyn så att alkohollagens bestämmelser efterlevs. Om missförhållanden upptäcks kan kommunen meddela innehavaren av ett serveringstillstånd en erinran, varning eller i allvarliga fall återkalla serveringstillståndet.

Tillsynen avser såväl tillståndshavare med stadigvarande serveringstillstånd som tillståndshavare som meddelats tillfälligt serveringstillstånd. Serveringstillstånd kan avse servering till allmänheten eller slutna sällskap.

Förebyggande tillsyn

Kommunen ger information, utbildning och rådgivning till tillståndshavare och serveringpersonal. Kommunen och polisen i samarbete utbildar tillståndshavare och restaurangpersonal i ansvarsfull alkoholservering enligt STAD-modellen. Utbildning genomförs en gång per år tillsammans med Tyresö och Värmdö kommuner. Nacka har även som målsättning att tillsammans med polisen genomföra minst en krögärträff per år för ömsesidig information mellan myndighet och tillståndshavare.

Kommunen är tillsammans med polismyndighet med i nätverket krogar mot knark som bygger på samma koncept som ansvarsfull alkoholservering d.v.s. utbildning, samverkan och referensgrupp.

Nacka kommuns alkoholhandläggare har arbetat fram ett förslag om en differentierad tillsynstaxa där skötsamhet ska löna sig. Taxan är antagen av kommunfullmäktige 2015-11 16. För att få sänkt tillsynsavgift krävs skötsamhet både gällande serveringstillståndet och livsmedelshanteringen.

Ett informationsmaterial är på väg att tas fram för att underlätta för tillståndshavare vid såväl yttre som inre tillsyn. Information ska finnas lätt tillgänglig på kommunens hemsida och som ett skriftligt material som alla tillståndshavare ska få. Det ska också vara lätt att få kontakt och hjälp via telefon, e-post eller personliga möten/besök.

Kommunen kommer fortsatt att erbjuda ansvariga i bolag med serveringstillstånd i Nacka kommun att skriva kunskapsprovet i syfte att öka kunskapsnivån.

Nacka kommuns alkoholhandläggare har sedan tidigare ingått i ett projekt inom ramen för STAD-modellen gällande policydokument för restaurang. Erbjudande om hjälp till tillståndshavare att skapa policydokument kommer att kvarstå.

Inre tillsyn

Inre tillsyn är administrativ till sin karaktär. Remisser skickas till Skatteverket och Polismyndigheten för kontroll av ekonomisk och personlig lämplighet hos bolag och personer i viktig ställning, så kallade personer med betydande inflytande (PBI). Den inre tillsynen består också i att andra myndigheter kan meddela kommunen om oegentligheter. Fokus de närmsta åren kommer ligga på restaurangrapporter som lämnas till Folkhälsomyndigheten (FoHM).

Yttre tillsyn

Den yttre tillsynen delas in i rutinbesök, påkallade besök eller uppföljningsbesök. Mycket av den förebyggande yttre tillsynen sker dagtid. Vi informerar om viktiga regler, lagändringar samt specifika frågor från tillståndshavare tas upp. Viss tillsyn sker i samordnad form med andra tillsynsmyndigheter såsom, livsmedelsinspektörer, räddningstjänsten, polisen och Skatteverket. Miljöenheten har för avsikt att göra i genomsnitt cirka 10 stycken dag- och tidig kvällstillsyn per månad. Sen kvälls- och natttillsyn sker ca tre till fyra gånger om året i samverkan med polismyndigheten. Miljöenhetens målsättning är att alla tillståndshavare ska erhålla minst ett tillsynsbesök per tillståndshavare och år.

Vid yttre tillsyn kontrolleras

- Ordning
- Nykterhet
- Att servering inte sker till underårig
- Att överservering inte sker
- Att serveringsansvarig personal finns på plats
- Att restaurangen har tillredd mat att erbjuda
- Att menyns utbud uppfyller lagens krav

- Att alkoholfri dryck finns och att den visas upp
- Marknadsföring
- Göra stickprov och kontrollera alkohol (med hjälp av Tullverkets analys).
- Att serveringsytan följs
- Att villkor i serveringstillståndet efterföljs (ex förordnanden om ordningsvakter)
- Att kvitto erbjuds
- Att X-rapporten ur kassan visar korrekta uppgifter

Tillsyn av folköl

Den som bedriver detaljhandel eller servering av folköl är skyldig att anmäla detta till kommunen innan försäljning påbörjas. Kommunen begär in egenkontrollprogrammet som är verksamhetsutövarens egen dokumentation över hur lagens bestämmelser ska upprätthållas. Den som bedriver detaljhandel med folköl ska utöva särskild kontroll över försäljningen och svara för att personalen har erforderliga kunskaper om vad som gäller vid försäljning. Anmälan registreras hos miljöenheten. Vid försäljning av folköl måste det finnas matvaror (vanligt livsmedelssortiment) eller vid servering måste mat tillhandahållas. För att få sälja folköl måste butiken vara registrerad/godkänd för livsmedelshantering hos miljöenheten. Vid tillsyn informeras om vikten av ålderskontroll samt lagkrav. Miljöenheten kontrollerar alla försäljningsställen vid minst ett tillsynsbesök per år.

Tillsyn av tobak

Den som bedriver detaljhandel med tobaksvaror ska innan försäljning startar anmäla detta till kommunen. Till anmälan ska bifogas ett egenkontrollprogram som visar hur egentillsyn över tobaksförsäljningen går till, hur anställda informeras om de lagregler som gäller på området, vem som är försäljningsansvarig, vilka rutiner för ålderskontroll som ska följas, riskanalys mm. Egenkontrollprogrammet är verksamhetsutövarens egen dokumentation över hur lagens bestämmelser ska upprätthållas.

Ett register över anmälda försäljningsställen finns hos miljöenheten. Kommunen utövar tillsyn enligt Tobakslagen (1993:581). Vid tillsyn informeras om vikten av ålderskontroll samt lagkrav. Varje försäljningsställe får minst ett besök per år. Under de kommande åren är avsikten att öka samarbetet med Polismyndigheten.

Kontrollköp - ålderskontroll vid försäljning av folköl och tobak

Till hösten 2015 börjar kommunen återigen göra kontrollköp hos handlarna över försäljning av tobak och folköl. Syftet med kontrollköp är att se om försäljningsställena förvissar sig om att de inte säljer tobaksvaror och folköl till någon som är under 18 år. Kommunen kommer anlita ungdomar som fyllt 18 år. Kontrollköp får inte ligga till grund för administrativa sanktioner utan ska ses som underlag för dialog. Kontrollköpen kommer ske under sen eftermiddag/kväll ett flertal gånger per år.

Förebyggande och inre tillsyn av folköl och tobak

Miljöenheten har ett register över anmälda försäljningsställen och skickar ut viktig information som berör näringsidkare. Kommunen lämnar kontinuerlig information om lagen och vikten av legitimationskontroll. Det finns aktuell information på vår hemsida och informationsutbyte sker med andra myndigheter.

Vid yttre tillsyn kontrolleras

- Egenkontrollprogrammet
- Kännedom om lagstiftningen
- Att tydliga och klart synliga skyltar om åldersgräns finns
- Exponering/Marknadsföring
- Försäljning av matvaror
- Att märkning av tobak är korrekt
- Att ingen olaglig tobak finns på försäljningsstället
- Återkoppling och utskick av material.

Kontroll av receptfria läkemedel

Från den 1 november 2009 gäller lag (2009:730) om handel med receptfria läkemedel. Genom införandet av denna lag fick detaljhandeln sälja vissa receptfria läkemedel. De läkemedel som får säljas är de som är anpassade för egenvård enligt lista från Läkemedelsverket. Tillsynen över denna försäljning i detaljhandeln sköter Läkemedelsverket genom att kommunen kontrollerar anmälda försäljningsställen och rapporterar de brister som finns till Läkemedelsverket. Kraven på näringsidkaren som säljer läkemedel är liknande dem som vid försäljning av tobaksvaror och folköl. Säljaren ska utöva egenkontroll genom att upprätta ett egenkontrollprogram. Verksamheten ska bedrivas i lämpliga lokaler, produkterna tillhandahållas på lämpligt sätt och inte locka till köp. Kommunen kontrollerar alla försäljningsställen enligt Läkemedelsverkets förordning.

Inre kontroll

Miljöenheten har ett register över anmälda försäljningsställen (efter anmälning gjord hos Läkemedelsverket). Egenkontrollprogrammet kontrolleras samt att giltigt partihandlartillstånd finns.

Yttre kontroll:

- Läkemedelsverkets checklista går igenom. (Exponering/marknadsföring, reklamationer, förvaring, skyltning, datummärkning)
- Brister vid kontroll rapporteras till Läkemedelsverket.
- Återkoppling till näringsidkaren.

Miljöenheten

Anna Sessler Pettersson, Anna-Karin Ryberg och Geraldine Hamad